

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

DOI: 10.25140/2410-9576-2023-1(26)-99-109

УДК 330.34(477):37.014

JEL Classification:

Олександр Попело

аспірант кафедри менеджменту та державної служби

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: alexandr.popelo@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.or/0000-0001-5343-6439>**Іван Олифіренко**

аспірант кафедри менеджменту та державної служби

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: olifirenkoivan97@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0002-1570-7573>**ПРИНЦИПИ ТА ЦІЛІ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ:
ПРОГРЕС УКРАЇНИ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛІ 4 “ЯКІСНА ОСВІТА”**

Анотація. У статті проаналізовано сутність, принципи та цілі концепції сталого розвитку. Досліджено прогрес України в процесах досягнення Цілей сталого розвитку, зроблено акцент на Цілі 4 «Якісна освіта». Окреслено прогрес України в процесі реалізації Цілі 4 «Якісна освіта», що пояснюється позитивною динамікою низки показників, зокрема «відсоток населення, що користувалося послугами Інтернету протягом року», «відсоток закладів загальної середньої освіти у сільській місцевості, які мають доступ до Інтернету, та такі, що застосовують комп'ютерне обладнання в освітньому процесі», «відсоток закладів середньої освіти з інклюзивним навчанням» тощо, проте спостерігається зниження відсотка чоловіків, які зайняті в освітній сфері, охоплення дошкільною освітою дітей віком до п'яти років. Представлено стратегічні завдання та заходи, що реалізуються у воєнний період та окреслено першочергові плани реформування системи вищої освіти.

Ключові слова: сталий розвиток, принципи сталого розвитку, концепція сталого розвитку, Цілі сталого розвитку, Ціль 4 «Якісна освіта», система вищої освіти, заклади вищої освіти.

Рис.: 1. Бібл.: 11.

Постановка проблеми. Початок ХХІ сторіччя визначається зародженням та стрімким розвитком концепції сталого розвитку. Сутність даної концепції полягає в спроможності задовольняти потреби суспільства без нанесення їм будь-якої шкоди у майбутньому. Отже, у широкому сенсі під сталим розвитком слід розуміти такий розвиток на державному та регіональному рівнях, при якому зростання економічної системи, споживання, а також інші види суспільної діяльності протікають у межах, що окреслюються спроможністю екосистем поновлюватися та підтримувати життєздатність поколінь. Концепція ста-

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

лого розвитку базується на поєднанні таких трьох складових як економічної (кількісні та якісні перетворення в економічних системах), соціальної (підвищення рівня якості життя населення) та екологічної (збереження оточуючого середовища та дотримання раціональності у використанні природних ресурсів). У межах втілення даної концепції, спираючись на принципи демократії та гуманізму, необхідно досягти дотримання рівного задоволення потреб людей у частині їх життєвих умов та розвитку, що включає в себе в тому числі і якісні характеристики оточуючого середовища, культурний та освітній рівень, задоволення схожих можливостей та потреб майбутніх поколінь.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Чимало наукових досліджень вітчизняних і закордонних вчених присвячено проблемам окреслення принципів, цілей та проблем сталого розвитку, у тому числі особливостей досягнення Цілі 4 «Якісна освіта», серед яких: Іванчук В. [1], Мошняга Н., Крстик М. [2], Іванова Т. [3], Елмасах С. [4], Флейг Р. [5], Попело О. [6], Холявко Н., Жаворонок А. [7] та ін.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Проте слід зазначити, що незважаючи на наявні публікації, питання прогресу України у досягненні Цілей сталого розвитку, з акцентом на Цілі 4 «Якісна освіта» є недостатньо вивченим та потребує подальших наукових досліджень.

Формулювання цілей статті. Метою статті є аналіз сутності, принципів, цілей концепції сталого розвитку та дослідження прогресу України в процесах реалізації Цілей сталого розвитку з акцентом на Цілі 4 «Якісна освіта».

Виклад основного матеріалу. У межах даної концепції було визначено 17 Цілей сталого розвитку як основних напрямів розвитку, які включають в себе широкий діапазон рішень ряду таких актуальних проблем в сучасних умовах як: здолаття бідності, подолання голоду; зміцнення здоров'я; підвищення рівня якості освіти; гендерна рівність; чистота води та гідні санітарні умови; безпечна та доступна енергія; забезпечення економічного зростання та гідної праці; розвиток промисловості, інноваційної сфери та інфраструктурної складової; зменшення нерівності; сталий розвиток міст, громад та спільнот; розумне та помірно виробництво та споживання; заходи щодо мінімізації змін клімату; збереження водних ресурсів; збереження суходолу та його

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

ресурсів; мир, суспільна справедливість та міцні інститути; партнерство та співробітництво задля сталого розвитку (рис. 1) [8].

Рис. 1. Цілі сталого розвитку

Джерело: побудовано на основі [8; 9].

Сталий розвиток реалізується на основі наступних принципів:

- принцип невизначеності та превентивних заходів, який полягає в усвідомленні того, що певні дії можуть мати непрогнозовані наслідки та результати, що, в свою чергу, мотивує до обачного підходу до благополуччя людства та планети;

- принцип взаємозалежності визначає та передбачає оцінювання взаємодії людини та природи як у світі в цілому, так і в окремих регіонах;

- принцип ресурсної обмеженості полягає у розумінні вичерпності ресурсів нашої планети, збільшення масштабу та підвищенні рівня бідності;

- принцип права та обов'язків окреслює усвідомлення важливості універсальності прав та того, що наші дії можуть відобразитися на нас та майбутніх поколіннях;

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

- принцип різноманітності полягає в оцінюванні суттєвості природної та культурної різноманітності в економічній сфері, суспільному житті тощо.

У довоєнні роки Україна адаптувала велику кількість задач та показників відповідно до національних та регіональних стратегій сталого розвитку, враховуючі власну специфіку та особливості, та визначила Цілі сталого розвитку країни до 2030 року [9]. Процес реалізації зазначених цілей та досягнення, які його супроводжують, висвітлюються у статистичній інформації Державної служби статистики України та регулюються органами виконавчої та законодавчої гілок влади.

Оцінка прогресу України у реалізації Цілей сталого розвитку (ЦСР) показує, що за останні довоєнні роки було досягнуто 15 з 17 зазначених цілей [1]. Варто відмітити, що ЦСР 1 «Подолання бідності» демонструє прогрес у більшості своїх показників, окрім «відсоток бідного населення, що охоплені державної соціальною допомогою, в загальній чисельності бідних». ЦСР 2 «Подолання голоду», яка реалізовується через розвиток вітчизняного сільського господарства, також має позитивні тенденції, зокрема наявний прогрес у продуктивності праці в цій сфері та підвищення індексу виробництва продуктів харчування. Особливого успіху в процесі реалізації цієї Цілі досягли Вінницька, Дніпропетровська області та м. Київ. Відносно Цілі 3 «Міцне здоров'я і благополуччя» необхідно зазначити, що прослідковується позитивна динаміка, що пояснюється зниженням таких показників як: «рівень смертності дітей віком до 5 років», «вірогідність смерті жінок у 20-64 віці», «кількість травмованих осіб в результаті ДТП» тощо.

Відмічається вагомий прогрес України в процесі реалізації Цілі 4 «Якісна освіта». Позитивну динаміку демонструють ряд показників, зокрема «відсоток населення, що користувалося послугами Інтернету впродовж року», «відсоток закладів загальної середньої освіти у сільській місцевості, які мають доступність до Інтернету та такі, що застосовують комп'ютерне обладнання в освітньому процесі», «відсоток закладів середньої освіти з інклюзивним навчанням» тощо, проте спостерігається зниження відсотка чоловіків, які зайняті в освітній сфері, охоплення дітей до п'яти років закладами дошкільної освіти. У регіональному розрізі у більшості областей України щодо реалізації Цілі 4

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

«Якісна освіта» спостерігалась позитивна динаміка, однак за результатами досліджень у Донецькій, Київській, Запорізькій, Одеській, Херсонській та Миколаївській областях показники знизилися.

Фіксується частковий прогрес при реалізації ЦСР 5 «Гендерна рівність», зокрема, в частині показника «відсоток жінок серед депутатів Верховної Ради України» та ряду інших показників, проте одночасно негативну динаміку відмічено в таких індикаторах як «кількісний показник звернень відносно домашнього насильства» та «рівень зайнятості жінок 25-44 років».

Слід відзначити, що ЦСР 6 «Чистота води та належні санітарні умови» має покращення у межах таких показників як «відсоток сільського населення, якому доступне централізоване постачання», «водоємність ВВП» тощо. Ціль 7 «Доступна та чиста енергія» у цілому демонструє позитивні тенденції більшості своїх показників, проте такий показник як «виробництво енергії» знижується, але це може бути пов'язано з застосуванням більш енергоефективних технологій і відповідно до цього зниженням споживання енергії.

Спостерігається певний прогрес за Ціллю 8 «Забезпечення економічного зростання та гідної праці», так як відмічається позитивна тенденція для семи індикаторів з чотирнадцяти. У регіональному розрізі лідерські позиції займали Дніпропетровська та Донецька області.

Щодо Цілі 9 «Розвиток промисловості, інноваційної сфери та інфраструктурної складової» визначено, що Україна вже має ряд досягнень та пройшла третину свого шляху. Так, індикатор «охоплення населення інтернет-послугами» показує доступність на рівні регіонів, при цьому 17 регіонів країни з 25 демонструють досягнення зазначеної цілі, найнижчий рівень прогресу в Луганській області – вона наразі досягла 70 % від поставленої мети.

Найскладніша ситуація спостерігається з Ціллю 10 «Зменшення нерівності», за якою результати не покращилися і з Ціллю 13 «Мінімізація змін клімату», обрахунок кількісних показників якої здійснити практично неможливо. Проте найбільші здобутки України зафіксовано за Ціллю 11 «Сталий розвиток міст, громад та спільнот» в частині кількісних характеристик пам'яток, які включені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України; відсоток регіонів країни, що сформували за участі громадськості регіональні стратегії та реалізують

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

їх; ступінь застосування автоматизованих систем централізованого сповіщення населення на місцевому рівні.

Експерти відмічають повільний, проте цілеспрямований рух України до досягнення ЦСР 14 «Збереження морських ресурсів», ЦСР 15 «Захист та відновлення екосистем суші»; порівняно невеликий прогрес спостерігається за ЦСР 12 «Відповідальне споживання та виробництво».

Можна також відмітити прогрес України у процесі реалізації Цілі 16 сталого розвитку «Мир, суспільна справедливість та сильні інститути» у межах таких показників як фінансування регіональних програм з перешкоджання торгівлі людьми, кількісний вимір кримінальних проваджень та вироків відносно вилучення зброї, а також ступінь довіри населення до суду, останній з яких, на жаль, не має стійкої тенденції до покращення. Щодо досягнення Цілі 17 «Партнерство заради сталого розвитку» маємо констатувати наявність прогресу лише за одним показником - «Чисельність проектів публічно-приватного партнерства».

Воєнні дії на території України, за оцінкою міжнародних організацій, негативно вплинули на досягнення усіх ЦСР, зокрема і на Ціль 4 «Якісна освіта». Вітчизняна система освіти зазнала катастрофічних втрат, зокрема станом на березень 2023 року 3145 закладів освіти пошкоджено, 415 - вщент знищено, 391 дитина загинула, 773 – поранена, 4,3 млн. дітей та 30 тис. вчителів виїхало за кордон, 11 тис. вчителів опинилися на тимчасово окупованих територіях [11].

У березні 2022 року більшість регіонів України, незважаючи на численні труднощі, пов'язані з війною, відновила дистанційні навчання, проте якість знизилася через нестабільність Інтернету, моральний стан учасників освітнього процесу, недостатнє матеріальне забезпечення тощо. У воєнний час у країні виникли нові та істотно загострилося вже існуючі проблеми в системі освіти: припинення функціонування переважної кількості дошкільних закладів освіти, поглиблення гендерної диспропорції у освітніх закладах тощо.

Слід зазначити, що у воєнний період було реалізовано низку заходів та заходів з підтримки розвитку освітньої системи, серед яких: спрощено механізми безпечної вступної кампанії (НМТ); створено умови доступу до вищої освіти для жителів тимчасово окупованих та

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

особливо небезпечних територій; створено умови щодо пільгових категорій вступників та здобувачів вищої освіти; денонсація міжнародних зобов'язань щодо співпраці з російською федерацією та республікою білорусь; практична допомога в управлінні закладами вищої та фахової передвищої освіти, а саме переміщення закладів вищої та фахової передвищої освіти з тимчасово окупованих та особливо небезпечних територій. Відповідно до офіційних даних, тимчасово переміщено 31 заклад вищої освіти, 65 відокремлених структурних підрозділів ЗВО, ЗФПО, 44 закладів фахової передвищої освіти; проведено вступну кампанію в новому форматі, тестування за кордоном [10].

Розпорядженням КМУ від 23 лютого 2022 р. № 286-р схвалено Стратегію розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки та Операційний план її реалізації у 2022-2024 роках. Зазначений документ окреслює пріоритети розвитку системи вищої освіти на сучасному етапі розвитку суспільства та економіки країни, а також основні напрямки, що будуть впроваджувати у період до 2032 року. Цілі та завдання Стратегії спрямовані на відбудову та продовження реформування системи вищої освіти в післявоєнний період. Зазначається, що виконання окреслених Стратегією завдань сприятиме зменшенню деструктивних наслідків, спричинених повномасштабним вторгненням російської федерації на територію України. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні передбачає реалізацію п'яти стратегічних цілей: ефективність управління в системі вищої освіти; довіра громадян, держави та бізнесу до освітньої, наукової, інноваційної діяльності закладів вищої освіти; забезпечення якісної освітньо-наукової діяльності, конкурентоспроможної вищої освіти, яка є доступною для різних груп населення; інтернаціоналізація вищої освіти України; привабливість закладів вищої освіти для навчання та академічної кар'єри [10].

Міністерство освіти і науки України зазначає такі першочергові плани на 2023 р., як створення умов для розширення автономії, корпоратизації та приватизації закладів вищої освіти; розвиток військової освіти, підготовки фахівців із захисту критичної інфраструктури, підготовка молоді до національного спротиву; укрупнення галузей підготовки здобувачів вищої освіти для визначення профілізації закладів вищої освіти; практична допомога в управлінні закладами вищої та

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

фахової передвищої освіти; переведення здобувачів вищої та фахової передвищої освіти пільгових категорій на бюджетне фінансування; рестайлінг системи управління укрупненого закладу вищої освіти [10].

Висновки та пропозиції. Концепція стало розвитку базується на задоволенні потреб сьогодення без шкоди для майбутніх поколінь у задоволенні їх потреб у довгостроковій перспективі. При реалізації Цілей сталого розвитку доцільно орієнтуватись на економічне зростання, охорону навколишнього середовища та соціальну інтеграцію. Проведений аналіз дає підстави стверджувати про наявність взаємодії та цілісності процесу реалізації ЦСР.

У межах дослідження акцент зроблено на вивченні прогресу нашої країни у досягненні Цілі 4 «Якісна освіта». До початку повномасштабного російського вторгнення в Україну відмічалась позитивна динаміка в процесах модернізації системи вищої освіти, а саме поступово відбувалось удосконалення методів навчання, розробка сучасних онлайн-платформ, розширення співпраці зі стейкхолдерами, активізувалось професійне навчання. Зазначене сприяє адаптивному управлінню та реформуванню системи вищої освіти відповідно до сучасних викликів і освітніх тенденцій.

Вітчизняні заклади вищої освіти активно долучаються до процесів реалізації Цілей сталого розвитку та інтеграції принципів сталості у свою діяльність. Проте надскладні умови війни значно уповільнили темпи й інтенсивність впливу університетів на забезпечення сталого розвитку країни та її регіонів. Через знищення чи значні пошкодження приміщень та інфраструктури (у тому числі, дослідницької) університети вимушені змістити акцент уваги зі сталого розвитку на відновлення корпусів, аудиторій і лабораторій, підтримку здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників, волонтерство та пошук нових інструментів організації навчального і наукового процесів. Відповідно, **перспективи подальших досліджень** вбачаємо у визначенні напрямів повоєнної відбудови закладів вищої освіти України на основі постулатів концепції сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. Іванчук В., Мошняга Н. Досягнення Цілей сталого розвитку у національному та регіональному розрізах [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://voxukraine.org/doslidzhennya-sdg>.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

2. Miloš Krstić. Higher Education as Determinant of Competitiveness and Sustainable Economic Development / Miloš Krstić // *Critical Studies on Corporate Responsibility, Governance and Sustainability*. –2021. – Vol. 14. – Pp. 15-34.

3. Іванова Т. Вища освіта в контексті європейського сталого розвитку [Електронний ресурс] / Т. Іванова // *Вісник національного авіаційного університету*. – 2017. – № 10. – Режим доступу: <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/12485>.

4. Elmassah S. Framing the role of higher education in sustainable development: a case study analysis / Elmassah S., Biltagy M., Gamal D. // *International Journal of Sustainability in Higher Education*. – 2022. – Vol. 23(2). – Pp. 320-355.

5. Fleig R. Sustainable development and higher education institutions: A challenge to fulfill / Fleig R., do Nascimento I. B., Michaliszyn M. S. // *Education Policy Analysis Archives*. – 2021. – Vol. 29. – Pp. 1-22.

6. *Higher education as a determinant of sustainable development* / Popelo O., Arefiev S., Rogulska O., Rudnitska K., Derevianko D. // *REVISTA DE LA UNIVERSIDAD DEL ZULIA*. – 2020. – Vol. 13(38) – Pp. 734-746. – DOI: <http://dx.doi.org/10.46925/rdluz.38.40734>.

7. Вплив вищої освіти на сталий розвиток національної економіки / Н. І. Холяк, А. В. Жаворонок, О. В. Попело, М. О. Колоток // *Економічна синергія*. – 2022. – № 1; 2. – С. 141-153.

8. Transforming Our World: the 2030 Agenda For Sustainable Development (A/Res/ 70/1) [Electronic recourse]/ United Nations. 2015. September 25. – Retrieved from: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>.

9. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.

10. Фахова передвища і вища освіта в умовах воєнного стану // Міністерство освіти та науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/fahova-peredvisha-i-visha-osvita-v-umovah-voynenogo-stanu>.

11. Освіта під загрозою // Міністерство освіти та науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://saveschools.in.ua>.

References

1. Ivanchuk, V., & Moshniaha, N. (2021). *Dosiahnennia Tsilei staloho rozvytku u natsionalnomu ta rehionalnomu rozrizakh [Achieving the Sustainable Development Goals in national and regional terms]*. <https://voxukraine.org/doslidzhennya-sdg>.

2. Miloš, Krstić. (2021). Higher Education as Determinant of Competitiveness and Sustainable Economic Development. *Critical Studies on Corporate Responsibility, Governance and Sustainability*, 14, 15-34.

3. Ivanova, T. (2017). Vyshcha osvita v konteksti yevropeiskoho staloho rozvytku [Higher education in the context of European sustainable development]. *Visnyk*

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

natsionalnoho aviatsiinoho universytetu – Bulletin of the National Aviation University, (10). <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/12485>.

4. Elmassah, S., Biltagy, M., Gamal, D. (2022). Framing the role of higher education in sustainable development: a case study analysis. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 23(2), 320-355.

5. Fleig, R., do Nascimento, I.B., Michaliszyn, M.S. (2021). Sustainable development and higher education institutions: A challenge to fulfill. *Education Policy Analysis Archives*, 29, 1-22.

6. Popelo, O., Arefiev, S., Rogulska, O., Rudnitska, K., Derevianko, D. (2020). *Higher education as a determinant of sustainable development. REVISTA DE LA UNIVERSIDAD DEL ZULIA*, 13(38), 734-746. <http://dx.doi.org/10.46925//rdluz.38.40734>.

7. Kholiavko, N.I., Zhavoronok, A.V., Popelo, O.V., Kolotok, M.O. (2022). Vplyv vyshchoi osvity na stalyi rozvytok natsionalnoi ekonomiky [The influence of higher education on the sustainable development of the national economy]. *Ekonomichna synerhiia – Economic synergy*, (1, 2), 141-153.

8. *United Nations*. (2015. September 25). Transforming Our World: the 2030 Agenda For Sustainable Development (A/Res/ 70/1). <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>.

9. Pro Tsili staloho rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku [On the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period until 2030], Decree of the President of Ukraine dated September 30, 2019 № 722/2019. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.

11. Fakhova peredvyshcha i vyshcha osvita v umovakh voiennoho stanu [Vocational pre-university and higher education under martial law]. <https://mon.gov.ua/ua/news/fahova-peredvisha-i-visha-osvita-v-umovah-voyennogo-stanu>.

10. Osvita pid zahrozoiu [Education under threat]. <https://saveschools.in.ua>.

Отримано 10.03.2023

UDC 330.34(477):37.014

Oleksandr Popelo

PhD Student of the Department of Management and Civil Service
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: alexandr.popelo@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0001-5343-6439>

Ivan Olyfirenko

PhD Student of the Department of Management and Civil Service
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: olifirenkoivan97@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0002-1570-7573>

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

PRINCIPLES AND GOALS OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT CONCEPT: PROGRESS OF UKRAINE IN IMPLEMENTING GOAL 4 "QUALITY EDUCATION"

Abstract. *The article analyzes the essence, principles and goals of the concept of sustainable development. The progress of Ukraine in the processes of achieving the Sustainable Development Goals was studied, with emphasis on Goal 4 "Quality education". The progress of Ukraine in the process of implementing Goal 4 "Quality education" is outlined, which is explained by the positive dynamics of a number of indicators, in particular "the percentage of the population that used Internet services during the year", "the percentage of general secondary education institutions in rural areas that have access to the Internet and such, which use computer equipment in the educational process", "percentage of secondary education institutions with inclusive education", etc., however, there is a decrease in the percentage of men who are employed in the educational field, coverage of children under 5 years of age in preschool education institutions. The tasks and measures implemented during the war period are presented, and the priority plans for reforming the higher education system are outlined.*

It is noted that before the beginning of the full-scale Russian invasion of Ukraine, positive dynamics were noted in the processes of modernization of the higher education system, namely, the improvement of teaching methods, the development of modern online platforms, the expansion of cooperation with stakeholders, and the activation of professional training. This contributes to the adaptive management and reform of the higher education system in accordance with modern challenges and educational trends.

It has been investigated that domestic institutions of higher education are actively involved in the processes of implementing the Sustainable Development Goals and integrating the principles of sustainability into their activities. However, the extremely difficult conditions of the war significantly slowed down the pace and intensity of the influence of universities on ensuring the sustainable development of the country and its regions. Due to the destruction or significant damage to the premises of educational institutions and their infrastructure (including research), universities are forced to shift the focus of attention from sustainable development to the restoration of buildings, classrooms and laboratories, support for students of higher education and scientific and pedagogical workers, volunteering and the search for new organizational tools educational and scientific processes.

Key words: *sustainable development, principles of sustainable development, concept of sustainable development, sustainable development goals, Goal 4 "Quality Education", higher education system, higher education institutions.*

Fig.: 1. References: 11.

Бібліографічний опис для цитування:

Попело О., Олифіренко І. Принципи та цілі концепції сталого розвитку: прогрес України в реалізації Цілі 4 "Якісна освіта". Науковий вісник Полісся. 2023. № 1(26). С. 99-109.